

ЗМІСТ

Від автора	7
1 рік Страх	13
2 роки Почуття.....	29
3 роки Діловитість	47
4 роки Гармонія	63
5 років Філософія, або ЧАС чомучок	71
6 років Маленький мудрець, що прагне визнання	81
7 років Перший фініш	93
8 років І знов привіт, або Виховання завершено	105
9 років Бунт закоханості.....	137

0-9 років	Що необхідно знати, якщо ваш малюк завинив. Як карати і виховувати.....	144
10 років	Із чого таки зроблені хлопчики? Ігри у стосунки.....	157
11 років	Дружба	183
12 років	Тримайтеся міцніше. Перегони починаються!	215
13 років	Перехід	230
14 років	Друг. Батьки, обережніше з текстами!	243
15 років	Я сам творець свого життя. Я боюся і хочу любові. Я боюся і хочу свободи	255
16 років	Sweet 16	271
	Як надихнути дитину читати в цифровий час	298
	Рекомендована література для розвитку дитини	300

Від автора

Наша психіка влаштована таким дивним чином, що:

- Якщо ви хочете, щоб ваш малюк виріс упевненим і сміливим, то перший рік життя доведеться **завжди** бути поруч із ним.
- Якщо дворічку годувати під мультики, згодом підліток не здатен буде ані вибрати компанію, ані відчувати захоплення до душі.
- Якщо в три роки малюка віддати на заняття, які йому не подобаються, то в 15 він закриється в своїй кімнаті і лежатиме зі словами: «Мене нічого не цікавить» і «все остогидло».
- Принципи поведінки малюка формуються до 7 років. Уявіть, що за цей період наноситься візерунок на глечик, а у 8 років глечик обпалюється, характер закріплюється, і тоді можна лише змінювати патерни поведінки. Що добре і що погано, як діяти і кому довіряти — все вже зафіксовано.
- Якщо ви прагнете виховати у вашої дитини **ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**, то до 9 років за всі її витівки

ви **разом** просите вибачення і разом виправляєте помилки, а не залишаєте дитину на самоті.

- У 14 років у підлітка формується психіка дорослої людини. І, по суті, у вашій родині вже є три повноцінних дорослих, попри те, що в одного тіло метр із кепкою й обличчя всіяне прищами. Дитина вже така ж доросла, як і ви. Настав час заприятелювати.
- Діти чують нас очима. Вони виховуються не нашими словами, а нашими учинками.
- Якщо не дозволяти хлопчикові плакати, він виросте жорстоким. Чуйність — така ж важлива риса для чоловіка, як відповідальність і цілеспрямованість.
- Якщо дівчинку хвалити за вчинки і досягнення, вона стане завойовувати любов і поводитиметься як хлопчик.
- Коли дитина запитує «звідки я з'явилася», вона не має на увазі секс.
- Коли ваш підліток у 15 захоче піти з дому, відчиніть йому двері і навіть дайте грошей на перший час. Не переживайте — невдовзі він повернеться.
- Щоб заприятелювати з дитиною, доведеться пережити з нею розлуку. Справжній співдружності (коли ми прагнемо бути разом) неодмінно передувє період НЕЗАЛЕЖНОСТІ (коли діти вириваються у своє життя, однак тільки для того, щоб потім повернутися). Звісно, якщо раніше їм було добре з вами.

Виховання дитини — це захопливий експеримент. Щоправда, дорогий. І ціна йому — одне людське життя. Ця книжка — підказки на кожен рік, щоб експеримент був вдалим та приніс радість і задоволення всім учасникам. Коли усвідомлюєш, що насправді відбувається і чого справді потребує дитина, життя суттєво полегшується.

Ця книжка народжувалася щодня. Численні консультації підлітків та чимала кількість проведених уроків спонукали до її написання. Спершу це були лише нотатки зустрічей, уже згодом вдалося простежити закономірності поведінки батьків з дітьми 3-5 років, які потім вилазили боком у підлітковому віці.

Рукописи не горять! Я сподіваюся, що мені вдалося передати враження і глибину досвіду від бесід із абсолютно різними дітьми й батьками і вибудувати це все в струнку систему Знань вікової психології.

Щиро,
Марина Ланге

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

ПСИХІЧНІ ЗАДАЧІ/ ПОТРЕБИ ОСОБИСТОСТІ НА КОЖЕН РІК ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ

Кожен новий рік життя маленька людина стикається із задачами розвитку. Фізіологічні критерії нам добре відомі: тримати голівку — 1,5 місяця, сидіти — 6 місяців, перший крок — рік, слово — два роки. Але ваш малюк — не тільки тіло. Психіка ставить перед людиною такі ж чіткі виклики, які потрібно **своєчасно** проходити. І якщо фізика тіла спрацює сама, то в особистісному розвитку малюк потребує вашої підтримки, особистого прикладу, а головне, **РОЗУМІННЯ**, що з ним відбувається та які задачі саме зараз йому з вами вирішувати.

1 РІК

Страх

[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

Що ми знаємо про страх? **ЩО ВІН Є!** У кожного. І вважаємо це нормою. Та чи так це насправді?

Ціннісно-орієнтована психологія стверджує: страх супроводжує людину перші сім років життя. І щороку страх набуває нових форм. Однак навряд чи наше призначення — все життя боятися. У цьому світі все навдивовижу доцільно. Це буде один із основних постулатів нашої бесіди.

ДОЦІЛЬНО!

Отож, страх має певну задачу. І виконавши її в першому циклі, у перші сім років, ми можемо подарувати нашій дитині життя в довірі, а не в страху. Насправді буває страх доречний, часом він оберігає нас від безглузких учинків, часом штовхає на поступ. Погано, коли страх стає постійним супутником життя і підсвідомою причиною дій.